

Szövegértő verseny

3. osztály

2018

Név: _____

Iskola: _____

Elért pontszám:

86/

Hasznos tanácsok:

- 45 percig dolgozhatsz!
- Ceruzával írd!
- Figyelj az utasítás pontos végrehajtására!
- Ügyelj a szép külalakra, a helyesírásra!
- Ellenőrizd a munkád!

Jó versenyzést kívánunk!

A fazekasok

Már az ókorban is készítettek mázas cserepeket. A görögök olyan feketealakos vázákat és edényeket alkottak, melyeknek ma is csodájára járnak. A 11. században az agyagművesek már falvakat alkottak, amelyeket Gerencséreknak neveztek el. A gerencséreik várjobbágyok voltak, akik szolgáltatással tartoztak a vár urának. Jellegzetes készítményük miatt fazekasoknak nevezték őket.

A fazekasok ott telepedtek le, ahol nyersanyagukat, az agyagot könnyen be tudták szerezni. Az agyagot először elő kellett készíteni a formázáshoz: bevizezték és többször megtiporták, majd lapáttal tömörítették. Végül vékony csíkokra szelték a lelapított agyagot, és jól meggyúrták. Ezeket a műveleteket többször megismételték. Ezután kavarókádban sok vízzel hígítva iszapossá tették. Miután megszikkadt, pihentették. Minderre azért volt szükség, hogy az agyag sima és jól formázható legyen.

Az előkészületek után következhetett a korongolás. A készítendő edényhez kiválasztották a megfelelő méretű agyagot, és a korongra tették. Lábbal indították meg a korongot, és nedvesített kézzel kialakították a kívánt formát. Magasították, szélesítették, mélyítették az agyagot. Simítóbőrrel és vizes ronggyal simították a felszínt, majd rádolgozták a kiálló részeket, például a füleket.

A lábító, vagyis a korongot forgató eszköz meghajtása nem volt egyszerű feladat. Jobb lábbal kellett hajtani, ballal pedig lassítani úgy, hogy közben kézzel ki kellett formázni a megfelelő mintát.

Egy-két hét száradás után az égetés következett. A kemencét az alján lévő nyíláson át fűtötték. Égetéskor nem a tűzbe tették a tárgyakat, hanem a kemence hőterébe. A felső nyíláson távozott a füst. Folyamatosan izzították a kemencét a szükséges ideig, és utána hagyták kihűlni. Az égetőkemencében kb. 900 °C-on történt az égetés. Csak akkor szedték ki a kész portékát, ha teljesen kihűlt a kemence.

A máz nélküli cserép ezzel az égetéssel készült. A mázas edényeket még kétszer égették. Az utolsó égetés előtt került a cserépre az a színtelen, átlátszó, fényes máz, ami biztosította, hogy az edény ne eresse át a vizet.

A magyar parasztházakban sokáig nélkülözhetetlen tárgy volt az agyagból készült edény, kancsó. A cserépedényt tárolásra és főzésre használták.

Játékokat is készítettek cserépből. Ilyen volt a cserépfütyülő, vagy más néven körtemuzsika. Tréfás kedvű mesteremberek szívesen készítettek csalikorsót is. Ebből a több lyukú korsóból kiömlött a víz, ha nem tudták, melyik lyukon kell inni belőle.

Szivárvány IX. évfolyam 9. szám

1. Döntsd el, hogy igaz (I) vagy hamis (H) az állítás és írd a mondat után a betűjelét! 5/

- Az agyagműves falvakat Gerencsérnek neveztek. _____
- A görögök fekete vázákat és edényeket készítettek. _____
- A fazekasok nyersanyaga az agyag. _____
- A máz nélküli cserépedény átveszti a vizet. _____
- A kavarókádban bevizezték és többször megtiporták az agyagot. _____

2. Kösd az égetőkemence megfelelő részéhez a mondatokat!

Ez a kemence hőtere.

Itt fűtik a kemencét.

Itt távozik a füst.

Itt történik az égetés.

3. Húzd alá azokat a szavakat, kifejezéseket, amikkel az agyagot előkészítették, hogy sima, jól formázható legyen! 12/

szárították	tömörítették	pihentették	meggyúrták
csíkokra szelték	bevizezték	kiégették	megtiporták
mázazták	korongra tették	iszapossá tették	formázták

4. Válaszolj a kérdésekre a szöveg alapján! 8/

Hogyan nevezik a korongot forgató eszközt? _____

Mikor készítették először mázas cserepeket? _____

Mikor alkottak falvakat az agyagművesek? _____

Hányszor égették a mázas edényeket? _____

Hány fokon történt az égetőkemencében az égetés? _____

Mennyi ideig szárították a megformázott cserépedényeket? _____

Mire használták a cserépedényeket a parasztházakban? _____

5. Mit készítettek cserépből? Keretezd be! 10/

cserépfütyülő	tányér	játék	kancsó	körtemuzsika
tál	csalikorsó	cserépedény	bögre	fazék

6. Színezd a megfelelő színnel a fazekas testrészeit! 3/

Pirossal, amivel lassította a korongot!

Kékkel, amivel az agyagot szélesítette, magasította, mélyítette!

Zölddel, amivel a lábítót hajtotta!

7. Húzd alá a kérdésekre a megfelelő válaszokat! 7/

Hogyan nevezték az agyagműveseket?

gerencserek fazekasok várjobbágyok

Mivel simították az agyagedény felszínét?

koronggal vizes ronggyal simítóbőrrel lábítóval

Milyen máz került a cserépre az utolsó égetés előtt?

színtelen fekete átlátszó fényes

SÉTÁK, KIRÁNDULÁSOK ÉS KERÉKPÁRTÚRÁK

ERDŐMÉRNÖK IDEGENVEZETŐVEL A HOTEL SZIESZTÁTÓL
SOPRONISETA.HU

Erdei séták, kerékpártúrák a Hotel Szieszta recepciójától:

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
09:00	Taródi-vár látogatás	VASFÜGGÖNY kerékpártúra a Fertő-tóhoz	Sopron zöld szigetei	VASFÜGGÖNY kerékpártúra a Fertő-tóhoz	Taródi-vár látogatás		SZÉCHENYI kerékpártúra a nagycenki kastélyhoz
10:00						Erdel séta a Károly-kilátóhoz	
11:00	09:00 – kb. 12:00	borkóstolással	09:00 – kb. 12:30	borkóstolással	09:00 – kb. 12:00		
12:00		és Vasfüggöny Múzeummal		és Vasfüggöny Múzeummal		09:50 – kb. 13:00	sétahajóval együtt a Fertő-tavon
13:00	Sopron zöld szigetei		Taródi-vár látogatás		Évszázados Lővérek		
14:00					13:00 – kb. 15:00	Évszázados Lővérek	
15:00	13:00 – kb. 16:00		13:00 – kb. 16:00			14:00 – kb. 16:00	
16:00					PÁLOS keréktúra a Szalamandra tóhoz		
17:00		09:00 – kb. 18:00	Évszázados Lővérek	09:00 – kb. 18:00		Esti séta	08:30 – kb. 18:00
18:00			17:00 – kb. 19:00		16:00 – kb. 19:00	17:00 – kb. 18:00	
19:00							
20:00	Esti séta		Esti séta	Esti séta a Hotel Lővértől	Esti séta	Esti séta a Hotel Lővértől	Esti séta
	20:00 – kb. 21:00		20:00 – kb. 21:00	20:00 – kb. 21:00	20:00 – kb. 21:00	20:00 – kb. 21:00	20:00 – kb. 21:00

Belvárosi idegenvezetés a Tűztoronytól:

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
10:00	Történelmi belváros	Történelmi belváros	Történelmi belváros	Történelmi belváros	Történelmi belváros
11:00	10:00 – kb. 12:00	a Hotel Lővértől 10:00 – kb. 12:00	10:00 – kb. 12:00	10:00 – kb. 12:00	10:00 – kb. 12:00

A programokra jelentkezni szükséges az indulás előtt legkésőbb 2 órával (belvárosi idegenvezetésre előző nap délutánig) a túravezetőnél vagy a szálláshely recepcióján.

Sáros Viktor – 06 30 999 2585

1. Keretezd be a plakáton, hogy mi a foglalkozása a Hotel Sziesztától induló kirándulások idegenvezetőjének!

Húzd alá a plakáton, hogy meddig kell jelentkezni a programokra!

5p/

2. Párosítsd a túrák elnevezéseit a helyszínekkel! Írd a számok mellé a megfelelő betűt! 3p/

1. Pálos	a. Nagycenk
2. Széchenyi	b. Szalamandra-tó
3. Vasfüggöny	c. Fertő-tó

1. ____ 2. ____ 3. ____

3. Húzd alá a kérdésekre a megfelelő válaszokat! 17p/

Mikor indul esti séta szombaton?

9:50 14:00 17:00 20:00

Mennyi ideig tart kb. a Taródi-vár látogatás?

1 óra 2 óra 3 óra 4 óra

Melyik napon van a legkevesebb program?

hétfő kedd csütörtök vasárnap

Melyik napokon indulnak programok a Fertő-tóhoz?

hétfő kedd csütörtök vasárnap

Melyik napon nincs erdei séta?

hétfő kedd csütörtök vasárnap

Hol lehet jelentkezni a programokra?

túravezetőnél Hotel Szieszta recepciójánál Sáros Viktornál

Honnan indulnak az erdei séták?

Hotel Szieszta Hotel Lővér Tűztorony

Honnan indulhat a belvárosi idegenvezetés?

Hotel Szieszta Hotel Lővér Tűztorony

Hová szerveznek csak délután túrát?

Sopron zöld szigetei Szalamandra-tó Taródi-vár Évszázados Lővérek

4. Színezd be az alábbiak közül pirossal, hogy hová indult kerékpártúra!

Színezd be kékkel, hová indul erdei séta!

12p/

Károly-kilátó	Taródi -vár	Szalamandra-tó	Vasfüggöny Múzeum
Fertő-tó	Tűztorony	nagycenki kastély	Történelmi belváros
Hotel Szieszta	borkóstoló	Évszázados Lővérek	Sopron zöld szigetei